

Biuletyn Polonistyczny

24.10.2018

Językoznawstwo

Negacja w języku, tekście, dyskursie

Autor/Redaktor: Bartłomiej Cieśla, Ewa Szkudlarek-Śmiechowicz

Wydawnictwo: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego

ISBN: 978-83-8142-205-5

Autorzy poddają refleksji naukowej zjawisko negacji. W tomie znalazły się artykuły językoznawców, literaturoznawców, kulturoznawców, prawników, filozofów, logików. Publikacja ma więc charakter interdyscyplinarny, prezentujemy w niej bowiem wyniki badań nad negacją w wymiarze składniowym, semantycznym, logicznym, retorycznym, kulturowym, społecznym.

Autorzy artykułów zgromadzonych w monografii proponują zarówno ujęcie systemowe negacji: syntaktyczne i semantyczne, jak i komunikacyjne: pragmatyczne, tekstowe, dyskursowe. Negację traktują wąsko – jako składnik semantycznej struktury zdania, mający wpływ na jego budowę formalną, za pomocą którego mówiący odrzuca wydany uprzednio lub domyślny sąd, a także szeroko – jako negowanie, odrzucenie tego, co było lub jest uznane za rzeczywiste, słuszne, właściwe, wartościowe, sprawiedliwe.

Spis treści

Wstęp 7

Część pierwsza. Negacja — zagadnienia ogólne 9

Jarosław Płuciennik, Negacja jako warunek i etap rozwoju myśli i kultury

Kognitywistyczna refleksja nad presupozycjami 11

Rafał Palczewski, Negacja metajęzykowa a odwoływalność implikacji pragmatycznych 21

Marta Wójcicka, Niepamięć jako negacja wartości? 31

Barbara Bogołębska, Negacja i antytetyczność jako zjawiska retoryczne (na wybranych przykładach) 41

Edyta Pałuszyńska, Poznawcze i interakcyjne aspekty negacji (na materiale medialnego dyskursu politycznego) 51

Część druga. Negacja w języku 63

Alicja Pstyga, Negacja z perspektywy tekstowej interpretacji konstrukcji

słowotwórczych 65

Magdalena Żabowska, Miejsce negacji w strukturze semantycznej metaoperatorów niby, jakby i jak gdyby 75

Agnieszka Zatorska, Vesna Bukovec, Z problemów tworzenia konstrukcji z negacją przez polskich studentów uczących się języka słoweńskiego 89

Anna Lewandowska, Występowanie negacji w polskim języku migowym 103

Część trzecia. Negacja w tekście 117

Mirosława Hordy, Egzystencjalność w paremiach z formalnym wykładnikiem negacji 119

Ewa Szkudlarek-Śmiechowicz, Predykatywne środki wyrażania sprzeciwu w ulotkach i hasłach antyrządowych z lat 1945–1989 133

Beata Burska-Ratajczyk, Radosław Burski, Negacja w tekście prawnym 151

Dorota Samborska-Kukuć, „Jam duch jest, który ciągle przeczy” — żywioł negacji jako zasada świata w Dzieciach szatana Stanisława Przybyszewskiego 163

Część czwarta. Negacja w dyskursie 175

Monika Worsowicz, Wymiary negacji w dziennikarstwie poradnikowym (na podstawie ogólnotematycznej prasy poradnikowej dla kobiet) 177

Katarzyna Burska, Wyrażanie negatywnych ocen w kulinarnych show 189

Beata Grochala, Negacja tradycji czy tryumf nowoczesności — koncepcja komentatora sportowego w ujęciu Bohdana Tomaszewskiego i jej zaprzeczenie we współczesnych mediach 205

Magdalena Ogieniewska-Małecka, Kultura kibucu jako negacja tradycyjnej kultury żydowskiej. Studium przypadku hachszary grochowskiej 215

Katarzyna Jachimowska, Od negacji do akceptacji — postawy rodziców wobec niepełnosprawności swojego dziecka 225

Hanna Kądziołka-Sabanty, Językowy aspekt starzenia się jednostki w otoczeniu pracy na tle danych pozyskanych z wywiadów autobiograficznych 237

Rok publikacji: 2018

Strony: 244

Linki:

- <https://wydawnictwo.uni.lodz.pl/produkt/negacja-w-jezyku-tekscie-dyskursie/>

Słowa kluczowe: negacja, dyskurs, tekst, język